

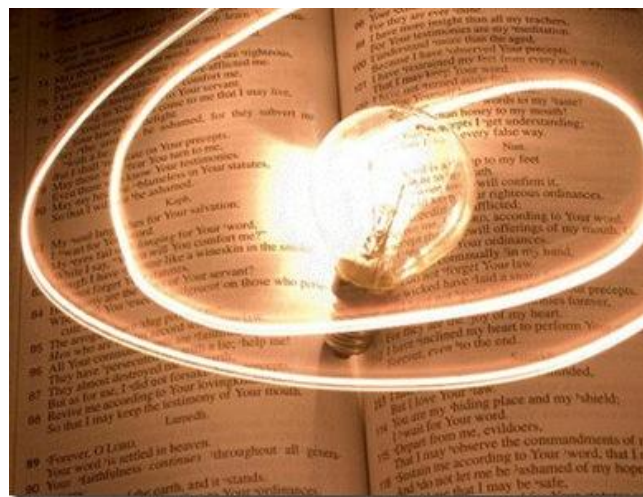
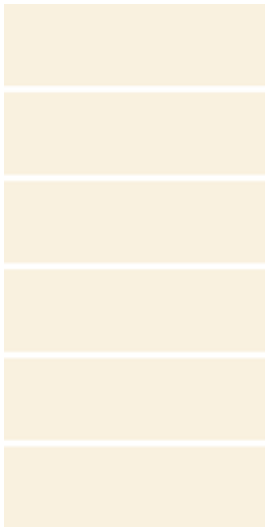

Knowledge is expensive,
but realise what stupidity can cost you

Sofisme

Een sofisme is een redenering die een fout bevat. Vaak is die fout niet goed zichtbaar, zodat zo'n argumentatie makkelijk mensen misleidt. Sommige filosofische argumentaties bevatten klassieke drogredenen. Het vermogen om zulke sofismen te herkennen is een essentiële filosofische vaardigheid.

Omdraaiing van logisch gevolg

so` fis - me («Grieks) het - woord sofismen = spitsvondige maar geen steekhoudende redenering, een drogreden

Een van de vele sofismen is de **omdraaiing van logisch gevolg**. Het is een verleidelijke sofisme van iemand die als volgt redeneert : **'Als A waar is, dan volgt B daaruit. B is het geval, dus A ook.'**

Zulke foute redeneringen komen opmerkelijk vaak voor. Uit recent onderzoek blijkt dat (2/3) twee derde (of 75%) van alle mensen zonder kennis van elementaire logica deze fout begaan.

Gevaarlijke veronderstellingen

Een voorbeeld om het duidelijk te maken !

Jef vernieuwt de bedrading van zijn huis. Hij wil net een kabel vastpakken als hij zich afvraagt of hij de stroom heeft uitgeschakeld. Dan ziet hij dat een ingeschakelde lamp geen licht geeft. Dus, denkt Jef, moet de stroom uitgeschakeld zijn.

Jef pakt de kabel vast in de zekerheid dat alles veilig is en krijgt een schok. Waarom? De stroom bleek toch ingeschakeld. **Jef werd geëlectrocuteerd door een kapot peertje en een defecte redenering.**

Jef zijn argumentatie - als A, dan B; B, dus A - deugde niet. Wanneer je redeneert : als A, dan B; A, dus B, klopt je argumentatie wel. Dit is een redeneervorm die filosofen '**modus ponens**' noemen. A is daarin het *antecedent* ('wat voorafgaat') en B *de consequentie* ('wat volgt').

De logische relatie gaat maar één kant op : uit de waarheid van B volgt nooit de waarheid van A.

Voorbeeld van foute veronderstellingen :

*Als Gert me niet meer wil zien,
zegt hij dat hij vanavond iets te doen heeft,
denkt Hermien. Gert meldt inderdaad
dat hij moet overwerken,
en Hermien concludeert,
zonder andere redenen te overwegen meteen,
dat hij haar niet wil.*

Dus ... ga de goede kant op !

Waarschijnlijk maak je soms dezelfde fout als Jef. Om dit type redeneerfouten te voorkomen, moet je alert zijn op '**als... dan...**'-redeneringen, en goed kijken of de logica van de argumentatie de juiste kant opgaat. Zo vermijd je een elektrocutie als die van Jef.

Eddy Claesen

Family Business Advisor - Mediator

Accountant - Tax Consultant

Kuilenstraat 16 • B-3600 Genk
tel.: +32 89 32 91 10 • fax: +32 89 32 91 19
eddy.claesen@claesen.be • www.claesen.be